

દ્વિતીય લેખિત કસોટી-૨૦૧૬

તારીખ : ૨૨/૦૪/૨૦૧૬

ધોરણ-૭

સમય : ૮:૦૦ થી ૧૧:૦૦

વાર : શુક્રવાર

વિષય : સંસ્કૃત

કુલ ગુણ : ૮૦

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____ બેઠક નંબર : _____

સૂચનાઓ : (૧) પ્રશ્નોના જવાબ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

પ્રશ્ન-૧ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સાચો જવાબ લખો. (10)

(૧) કા કૃષ્ણમુખી અસ્તિ ?

(A) છોટિકા (B) લેખની (C) નારિકેલ (D) પાદરક્ષા

(૨) કીદૃશં જલમ્ પિબેત્ ?

(A) દૃષ્ટિપૂતં જલમ્ પિબેત્ । (B) વસ્ત્રાપૂતં જલમ્ પિબેત્ ।

(C) મનઃપૂતં જલમ્ પિબેત્ ।

(૩) કાલિકા કસ્મિત્ દિશાયાં ગૂર્જરભૂમિં રક્ષતિ ?

(A) પૂર્વદિશાયાં (B) પશ્ચિમ દિશાયામ્

(C) ઉત્તર દિશાયાં (D) દક્ષિણ દિશાયાં

(૪) કિમ્ મહિમા વિશાલઃ ?

(A) ગદ્ગા (B) યમુના (C) સરસ્વતી (D) આજી

(૫) કસ્ય પુચ્છં વક્ત્રં અસ્તિ ?

(A) ઉષ્ઠઃ (B) ચૃગાલઃ (C) કુલ્કુરઃ (D) વકઃ

(૬) શુકસ્ય કિમ્ વક્ત્રાઃ ?

(A) ચચ્ચુઃ (B) ગ્રીવાઃ (C) પુચ્છઃ (D) પાદઃ

(૭) કસ્ય તટે માણ્ડવી નગરમ્ અસ્તિ ?

(A) રુકમાવતી (B) ક્ષિપ્રા (C) આજી (D) ગોમતી

(૮) કમ્પ્યુટર શબ્દનો સંસ્કૃત શબ્દ લખો.

(A) ભ્રમણભાષઃ (B) સજ્ઞાનકમ્ (C) વ્યજનમ્ (D) દૂરદર્શનમ્

(૯) કસ્ય સ્વામિભક્તિઃ પ્રચલિતા ?

(A) ઉષ્ઠઃ (B) શૃગાલઃ (C) કુલ્કુરઃ (D) વકઃ

(૨)

(૧૦) કાતર: શબ્દનો અર્થ લખો.

(A) કામચોર (B) કાપર (C) કાતર (D) કોયલ

(બ) નીચેના ફકરાનું અનુલેખન કરો. (6)

एकः उष्ट्रः अस्ति । उष्ट्रः स्वभावे वक्रः अस्ति । सः सर्वदा दोषः एव पश्यति । एकदा सः वने अटति । मार्गे सः वृक्षस्य उपरि एकं शुकं परपति । उष्ट्रः शुकं कथयति, “हे शुक ! तव चक्षुः वक्रा अस्ति ।”

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના સંસ્કૃતમાં ઉત્તર લખો. (8)

- (૧) ક: પરપાદેન ગચ્છતિ ?
- (૨) કેન કાર્યાણિ સિધ્ધ્યન્તિ ?
- (૩) કસ્યા: ઇતિહાસ: વિશાલ: ?
- (૪) ક: નિર્જીવ: બહુભાષક: અસ્તિ ?

(બ) ઉદાહરણમાં બતાવ્યા પ્રમાણે શબ્દમાં પરિવર્તન કરો. (4)

ઉદાહરણ : વૃક્ષ: - વૃક્ષા:

- (૧) મયુર: _____
- (૨) દેવ: _____
- (૩) દન્ત: _____
- (૪) મૃગ: _____

(ક) યોગ્ય જોડકાં જોડો. (4)

A	B
(૧) ત્રિનેત્રધારી	(૧) દેહવિનર્જિત
(૨) નરનારીસમુત્થન્ના	(૨) પાશ્ચાલી
(૩) પશ્ચમર્તા	(૩) પલાયનં કરોતિ
(૪) કાતર: યુદ્ધે	(૪) શૂલપાણિ:
	(૫) પાદરક્ષા

પ્રશ્ન-૩ (અ) શ્લોકપૂર્તિ કરો. (ગમે તે બે) (8)

- (૧) અયં નિજ: ।
..... વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્ ॥
- (૨) નમન્તિ ફલિનો ।
..... નમન્તિ કદાચન ॥
- (૩) ઉધમ: સાહસં ।
..... દેવ: સહાયકૃત્ ॥

(૩)

(બ) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી ઉદાહરણ મુજબ વાક્યો બનાવો. (4)

(મેઘઃ, સ્થાલિકા, કક્ષઃ, છત્રમ્, છાત્રાઃ, ભોજનમ્, ઉધાનમ્, પુણ્યમ્)

ઉદાહરણ : ચષકઃ અસ્તિ જલમ્ નાસ્તિ ।

(૧) _____ અસ્તિ _____ નાસ્તિ ।

(૨) _____ અસ્તિ _____ નાસ્તિ ।

(૩) _____ અસ્તિ _____ નાસ્તિ ।

(૪) _____ અસ્તિ _____ નાસ્તિ ।

(ક) નીચેની ખાલીજગ્યાઓ પૂરો. (4)

(૧) નમન્તિ _____ વૃક્ષાઃ ।

(૨) શાસ્ત્રપૂતાં _____ વાણીમ્ ।

(૩) વિમાનમ્ _____ માર્ગે ચલતિ ।

(૪) વ્યજનં _____ હરતિ ।

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે લખો. (4)

(૧) વ્યજનં તાપં હરતિ ।

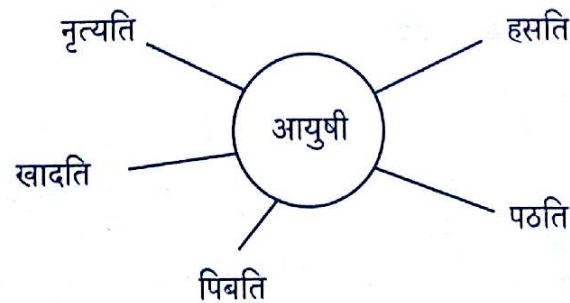
(૨) પૂર્વ દિશાયાં રક્ષતિ અમ્બા ।

(૩) સુપ્તસ્ય સિંહસ્ય મુખે મૃગાઃ પ્રવિશન્તિ ।

(૪) ભોજનમ્ મોદકમ્ નાસ્તિ ।

(બ) નીચે આપેલ ઉદાહરણ પરથી વાક્યો બનાવો. (4)

ઉદાહરણ : આયુષી હસતિ ।

(ક) નીચેના વાક્યોનું બહુવચન કરો. (4)

(૧) માનવઃ જલં પિબતિ । _____ ।

(૨) બાલકઃ ચિત્રં પર્યયતિ । _____ ।

(૪)

(૬) શબ્દનો સાચો અર્થ શોધીને લખો.

(4)

- (૧) માર્જારી : માંજરી / બિલાડી
(૨) મર્તા : પતિ / ભાઈ
(૩) વ્યજનમ્ : શાક / પંખો
(૪) જિહ્વા : જીભ / જીવ

પ્રશ્ન-૫ (અ) નીચેના વાક્યોનું સંસ્કૃત અનુવાદ કરો.

(6)

- (૧) બાળક લાડુ ખાય છે.
(૨) વિમાન આકાશમાર્ગે ચાલે છે.
(૩) મારુ નામ ક્રિષ્ણ છે.
(૪) બાળક રમે છે.
(૫) પંખો ફરે છે.
(૬) શિયાળ વનમાં જાય છે.

(બ) નીચેના વાક્યો વાર્તાના આધારે ઘટનાક્રમ મુજબ ગોઠવો.

(6)

- (૧) માર્ગે કુક્કુરઃ મિલતિ ।
(૨) ઉષ્ટ્રઃ કુક્કુરઃ કથયતિ, તવ પુચ્છં વક્રમ્ અસ્તિ ।
(૩) કુક્કુરઃ ભસતિ ।
(૪) એકઃ ઉષ્ટ્રઃ અસ્તિ ।
(૫) એકદા સઃ વને અટતિ ।
(૬) ઉષ્ટ્રઃ સ્વભાવે વક્રઃ અસ્તિ ।

(ક) નીચેની સૂક્તિઓ સમજાવો. (ગમે તે એક)

(4)

- (૧) આપદિ મિત્રપરિક્ષા ।
(૨) બુદ્ધિઃ યસ્ય બલં તસ્ય ।

Best Of Luck